

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Do druku nr 1743

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia **30** listopada 2021 r.

BSA III.021.11.2021

SEKRETARIAT 2-OY SZEFA MS

L.dz. **DS. 175. 812. 21**

Data wpływu **6. 12. 2021 r.**

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. **SPS-WP.020.359.3.2021**

Data wpływu **7. 12. 2021**

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 listopada 2021 r., SPS-WP.020.359.3.2021, działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1904) w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *rządowego projektu ustawy o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa.*

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/pismo podpisane podpisem elektronicznym/

BSA.III.021.11.2021

**UWAGI SĄDU NAJWYŻSZEGO DO PROJEKTU USTAWY O SZCZEGÓLNYCH ZASADACH
WYNAGRADZANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU CYBERBEZPIECZEŃSTWA,
NADEŚLANEGO PRZY PIŚMIE ZASTĄPCY SZEFA KANCELARII SEJMU DARIUSZA
SALAMOŃCZYKA (§PS-WP.020.359.3.2021)**

I. Projekt zakłada utworzenie Funduszu Cyberbezpieczeństwa (dalej jako: „Fundusz”) w formie państwowego funduszu celowego, z którego będą finansowane świadczenia teleinformatyczne dla osób pracujących na stanowiskach związanych z zapewnianiem cyberbezpieczeństwa w państwie. Celem regulacji jest zapewnienie konkurencyjnego wynagrodzenia dla specjalistów cyberbezpieczeństwa zatrudnionych w administracji publicznej oraz w służbach specjalnych poprzez zwiększenie zarobków pracowników administracji publicznej, zajmujących się cyberbezpieczeństwem do poziomu, jaki mogliby uzyskać, zatrudniając się w sektorze prywatnym. Rozwiązanie to ma sprzyjać zapewnieniu wysoko wykwalifikowanej kadry dla podmiotów publicznych zajmujących się cyberbezpieczeństwem państwa i pozwolić na zatrzymanie odpływu wykwalifikowanych pracowników oraz zatrudnienie nowych ekspertów.

Fundusz ma służyć realizacji wyodrębnionych i konkretnie zdefiniowanych zadań, a jego środki mają być przeznaczone na świadczenie teleinformatyczne oraz koszty z nim związane.

Przepisy projektu (ustawy) określają:

- podmioty, które mogą się ubiegać o środki Funduszu w zakresie pokrycia kosztów świadczenia teleinformatycznego dla pracowników, funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych zatrudnionych lub pełniących służbę w tych podmiotach oraz innych kosztów z nim związanych;
- warunki ubiegania się o te środki oraz
- zasady przyznawania, wypłacania oraz cofania świadczenia teleinformatycznego pracownikom, funkcjonariuszom lub żołnierzom zawodowym realizującym zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa wymienione w projekcie.

Świadczenie teleinformatyczne, według projektu (ustawy), ma być dodatkiem do wynagrodzenia lub dodatkiem do uposażenia. Według uzasadnienia projektodawcy, przyjęte rozwiązania mają stanowić gwarancję, że wszystkie osoby zaangażowane w zwalczanie cyberzagrożeń będą otrzymywać wynagrodzenie adekwatne do ich kompetencji i pracy.

Wysokość wynagrodzenia za pracę albo uposażenia z uwzględnieniem świadczenia teleinformatycznego może wynosić maksymalnie do dwudziestojednokrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, ustalonej w ustawie budżetowej.

Do projektu załączono projekt rozporządzenia Rady Ministrów, który określa szczegółowe zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa i ich podział na grupy, doświadczenie zawodowe lub wymóg posiadania specjalistycznej wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa wymagane na

stanowiskach, na których realizowane są zadania, za które przysługuje świadczenie teleinformatyczne oraz przedziały kwotowe wysokości świadczenia teleinformatycznego w związku z podziałem zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa na grupy. Wysokość dofinansowania, według projektu, będzie zależała od konkretnych zadań, jakie dane osoby będą wykonywały w danym podmiocie. Projekt rozporządzenia wyszczególnia trzy grupy zadań. Dla wykonawców tych zadań przewidziane są świadczenia teleinformatyczne odpowiednio w wysokości: Grupa I – od 6 do 30 tys. zł brutto; Grupa II- od 4 do 20 tys. zł brutto; Grupa III – od 2 do 10 tys. zł brutto.

Wprowadzono również zmiany w obowiązujących przepisach szeregu ustaw, aby w sposób kompleksowy uregulować kwestie przyznawania świadczenia teleinformatycznego, jego wypłacania oraz cofania.

W przepisach przejściowych wskazano, że wnioski o sfinansowanie świadczenia teleinformatycznego w 2022 r. muszą zostać złożone do 21 stycznia 2022 r. przez kierownika właściwego podmiotu. W rzeczonym roku świadczenie teleinformatyczne będzie mogło być wypłacane od 1 marca 2022 r.

II. Pewne zastrzeżenia budzi zakres podmiotowy projektu ustawy. Braki w tym zakresie dostrzeżono zresztą także w toku prac w komisjach sejmowych i część z nich została przez Sejm usunięta. Do podmiotów, które są uprawnione do składania wniosków o przyznanie środków na wypłatę świadczenia teleinformatycznego osobom zatrudnionym w tych podmiotach zajmującym się zadaniami z zakresu cyberbezpieczeństwa Sejm słusznie dodał: Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarię Sejmu oraz Kancelarię Senatu. Lista ta nie uwzględnia jednak Sądu Najwyższego (choć uwzględnia np. prokuraturę – por. art. 5 pkt 2 lit. j ustawy) pomimo, że Sąd Najwyższy realizuje obowiązki wskazane w przepisach rozdziału piątego ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1369 ze zm.) – por. Zarządzenie Nr 8/2020 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2020 r. Dotyczące w szczególności obsługi incydentów, które mają lub mogą mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo. Działania takie są wymienione wprost w projekcie rozporządzenia wykonawczego do opiniowanej ustawy jako działania nią objęte. Zaliczono je w nim do Grupy I, a więc do jednych z najbardziej istotnych zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa.

W świetle tego, nie powinno zatem budzić wątpliwości, że krąg podmiotów, o których mowa w art. 5 ustawy powinien zostać powiększony o Sąd Najwyższy, co wydaje się oczywiste, gdy weźmie się pod uwagę istotność spraw, którymi się Sąd Najwyższy zajmuje i danych, które w związku z tymi sprawami przetwarza.

III. Przy pełnej aprobacie dla celu ustawy i pozytywnej opinii o większości rozwiązań w niej przewidzianych, konieczne jest jednak krytyczne odniesienie się do regulacji zawartej w art. 7 ust. 8. Przepisy art. 7 ust. 1-7 projektu wskazują między innymi, że:

- świadczenie teleinformatyczne jest przyznawane corocznie na okres realizacji zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa przez kierownika podmiotu, w którym osoby realizujące zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa są zatrudnione albo pełnią służbę, kierownik może też cofnąć wcześniej przyznane świadczenie (ust. 2-3);

- świadczenie teleinformatyczne może być przyznane pracownikowi (funkcjonariuszowi lub żołnierzowi zawodowemu) w podmiocie w takiej wysokości by wraz z wynagrodzeniem za pracę

(uposażeniem) oraz innymi dodatkami, nie przekroczyło dwudziestojednokrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej określonej w ustawie budżetowej (ust. 1);

- osoba, której przyznano to świadczenie traci do niego prawo w sytuacjach wymienionych w ust. 4 (ukaranie karą porządkową albo karą dyscyplinarną; nieusprawiedliwiona nieobecność w pracy, trwająca co najmniej 2 dni; stawienie się do pracy albo do pełnienia służby w stanie nietrzeźwości lub wskazującym na spożycie alkoholu albo pod wpływem środków odurzających; spożywanie alkoholu lub używanie środków odurzających w czasie pracy albo pełnienia służby; opuszczenie miejsca pracy albo pełnienia służby bez usprawiedliwienia);

- świadczenia teleinformatycznego nie wypłaca się za okres: korzystania z urlopu bezpłatnego; nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy albo w służbie, trwającej krócej niż 2 dni; usprawiedliwionej nieobecności w pracy albo w służbie, z wyłączeniem urlopu wypoczynkowego, dodatkowego urlopu wypoczynkowego oraz urlopu okolicznościowego (ust. 6);

- świadczenie teleinformatyczne jest wypłacane w terminie płatności wynagrodzenia za pracę albo uposażenia w miesiącu następującym po miesiącu, za który to świadczenie przysługuje, a za grudzień – w tym miesiącu (ust. 7).

Natomiast art. 7 ust. 8 stanowi, że jeżeli podmiot zobowiązany do wypłaty świadczenia teleinformatycznego nie otrzymał środków finansowych na ten cel, świadczenie może nie zostać wypłacone.

Przepis ten, zgodnie z jego literalnym odczytaniem, przewiduje zatem zwolnienie pracodawcy (bo to jest podmiot zobowiązany do wypłaty świadczenia teleinformatycznego) z wypłaty składnika wynagrodzenia (uposażenia), który został wcześniej przyznany, i do którego osoba, której go przyznano nie utraciła prawa.

Z punktu widzenia prawa pracy (lub szczerzej - prawa zatrudnienia), należy to zakwalifikować jako ustawowe zwolnienie pracodawcy (podmiotu zatrudniającego) z obowiązku wypłaty części należnego pracownikowi wynagrodzenia. Jak dotąd tego rodzaju konstrukcji przepisy nie przewidywały. Jest to bowiem w istocie zwolnienie pracodawcy z obowiązku realizacji świadczenia wzajemnego za wykonaną pracę, co samo w sobie kłóci się z ogólnymi zasadami prawa, a szczególnie z tymi z nich, w których wynagrodzenie za pracę jest szczególnie chronione, a brak wypłaty wynagrodzenia jest wręcz penalizowany (por. np. art. 282 k.p.).

Nadto przepis art. 7 ust. 8 ustawy jest tak sformułowany, że w szczególności nie jest jasne, czy podmiot zobowiązany może w ogóle nie wypłacić świadczenia teleinformatycznego; czy ma je wypłacić, gdy pozyska na to środki; czy ewentualna późniejsza wypłata zaległego świadczenia skutkuje obowiązkiem wypłaty z odsetkami z tego tytułu; czy pracodawca ma obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika od tego składnika wynagrodzenia pomimo braku jego wypłaty; czy wykluczone jest w takiej sytuacji rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika w trybie natychmiastowym na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. itd.

Regulacja zawarta w art. 7 ust. 8 ustawy jest nie do zaakceptowania także z tego powodu, że jest sprzeczna z celem wprowadzenia całej ustawy. Skoro bowiem celem tym jest zatrzymanie odpływu wykwalifikowanych pracowników z podmiotów publicznych oraz zatrudnienie w nich nowych ekspertów z zakresu cyberbezpieczeństwa przez zaoferowanie im wynagrodzenia porównywalnego z tym, jakie mogliby uzyskać w sektorze prywatnym, to w cel ten godzi regulacja

dozwalająca na faktyczne pozbawienie ich gratyfikacji za wykonaną pracę, gdy podmiot zatrudniający nie ma na to środków.

Podobne racje przemawiają za włączeniem do okresów usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które świadczenie teleinformatyczne jest wypłacane okresów choroby a nie tylko urlopów wypoczynkowego i okolicznościowego. Wynagrodzenie (uposażenie) chorobowe co prawda nie stanowi wynagrodzenia za pracę *sensu stricto*, ale jest zaliczane do kategorii wynagrodzenia określanego mianem wynagrodzenia gwarancyjnego, pełniącego jednakowoż te same funkcje (głównie alimentacyjną), co wynagrodzenie *sensu stricto*.

Biorąc powyższe pod uwagę, wobec zaawansowania procesu legislacyjnego związanego z przedłożonym do zaopiniowania projektem, mimo wszystko należałoby rozważyć zmiany w uchwalonych już przepisach w obszarach wskazanych w niniejszej opinii.